

Oprávnená infraštruktúra

V rámci výzvy zameranej na realizáciu schválených dokumentov ochrany prírody a krajiny, resp. iných schválených dokumentov manažmentu chránených území či druhov je jednou z oprávnených hlavných aktivít projektu **Rekonštrukcia a/alebo budovanie infraštruktúry a poskytovanie služieb pre návštevníkov chránených území**, najmä s cieľom ochrany biodiverzity a usmerňovania návštevnosti.

Vo výzve sa neuplatňuje schéma štátnej pomoci, a preto akákoľvek rekonštrukcia a/alebo budovanie infraštruktúry tak, ako je stanovené touto výzvou, nie je poskytovaním štátnej pomoci (ani pomoci de minimis), a teda vo vzťahu k oprávneným aktivitám sa neuplatňujú pravidlá štátnej pomoci.

Pre potreby tejto výzvy a za účelom vymedzenia oprávnenej infraštruktúry, ktorá môže byť realizovaná v rámci predmetnej výzvy, uvádza sprostredkovateľský orgán nasledovné definície oprávnenej infraštruktúry.

Návštevnícke centrum bez ubytovacích kapacít

V prípade budovania novej budovy za účelom vytvorenia nového návštevníckeho centra ide o jedno, resp. dvojposchodovú bezbariérovú stavbu, nachádzajúcu sa v blízkom okolí chráneného územia, prípadne na vhodnej lokalite v rámci chráneného územia bez veľkých zasklených reflexných plôch (z dôvodu zabezpečenia ochrany vtáctva).

V prípade rekonštrukcie existujúceho návštevníckeho centra, alebo budovy ktorá doposiaľ neplnila úlohu návštevníckeho centra, môže byť využitá aj viacposchodová budova, ktorá však po svojej rekonštrukcii musí plniť úlohy návštevníckeho centra, t. j. poskytovať informácie o chránenom území a jeho okolí, usmerňovať návštevnosť v danom chránenom území, pričom súčasťou návštevníckeho centra môže byť aj prednášková miestnosť, ako priestor pre realizáciu bezplatných prednášok, alebo výstav pre návštevníkov.

Výnimku zo zabezpečenia bezbariérového prístupu majú návštevnícke centrá v takých budovách, ktoré sa nachádzajú v neprístupnom teréne, t. j. k samotnej budove nie je, resp. nie je možné zabezpečiť bezbariérový prístup (napr. horský chodník, prístup k sprístupneným jaskyniam,...).

Návštevnícke centrum neposkytuje komerčné ubytovacie kapacity, avšak je možné, aby v neverejnej časti návštevníckeho centra vznikli jednoduché ubytovacie kapacity (maximálne pre 6 osôb), ktoré budú využívané pracovníkmi vykonávajúcimi predmetné aktivity v chránenom území v rámci svojej pracovnej činnosti, alebo pre osoby zabezpečujúce mapovanie a monitorovanie chráneného územia.

Útulňa v chránenom území

V prípade budovania novej útulne ide o menšiu drevenú stavbu jednoduchej konštrukcie, bez veľkých zasklených reflexných plôch (z dôvodu zabezpečenia ochrany vtáctva), zvyčajne na odľahlom alebo ťažšie prístupnom mieste v tesnej blízkosti turisticky značenej trasy v chránenom území, ktorá slúži ako úkryt na noc alebo v zlom počasí za účelom usmernenia návštevnosti v danom chránenom území.

Útulňa je voľne prístupná a je využívaná bez poplatku a bez potreby jej rezervácie, pričom v jej okolí sa zvyčajne nachádza ohnisko a prameň vody.

Ekologické toalety v chránenom území

Verejne prístupné toalety bez spoplatnenia, budované v tesnej blízkosti turisticky značenej trasy v chránenom území, alebo v blízkosti útulne. Ak to charakter územia dovoľuje, preferovanými ekologickými toaletami sú separačné kompostovacie toalety s využitím vermikompostovania, a teda s minimálnymi nárokmi na údržbu. Alternatívne je možné postaviť aj tzv. suché toalety (Ventilated Improved Pit Toilet) so žumpou.

Manažmentové stredisko (základňa) v chránenom území, vďaka ktorému sa zefektívni zabezpečenie starostlivosti o chránené územie

Ide najmä o rekonštrukciu existujúcich objektov, avšak v prípade potreby a dostatočného odôvodnenia aj o výstavbu nových objektov, ktoré sú určené na výkon funkcií štátnej ochrany prírody, alebo jednotlivých správ národných parkov. Ich úlohou je uskladnenie tzv. manažmentovej techniky (strojov, prístrojov, pracovného náradia), alebo materiálu potrebného pri zabezpečovaní starostlivosti o chránené územia, aby sa tak predišlo ich zbytočnému pravidelnému presúvaniu zo správy, skladu, či iných priestorov orgánov ochrany prírody mimo chráneného územia.

Zároveň je možné, aby v danom manažmentovom stredisku vznikli aj jednoduché nekomerčné ubytovacie kapacity maximálne pre 6 osôb, ktoré budú využívané pracovníkmi vykonávajúcimi predmetné aktivity v chránenom území v rámci svojej pracovnej činnosti, alebo pre osoby zabezpečujúce mapovanie a monitorovanie chráneného územia.

Infraštruktúra pre hospodárske zvieratá, s ktorými sa zabezpečuje starostlivosť o chránené územie

Pre účely tejto výzvy sa hospodárskymi zvieratami, s ktorými sa zabezpečuje starostlivosť o chránené územie, myslia ovce, hovädzí dobytok, byvoly, kone a/alebo kozy, ako aj včelstvá, pričom v ojedinelých a dobre odôvodnených prípadoch môže ísť aj o iné druhy hospodárskych zvierat. Pre tieto zvieratá je potrebné zabezpečiť dostatočnú ochranu pred nepriaznivým počasím, ako aj pred ostatnými chránenými druhmi živočíchov (vlk, medveď) v danom chránenom území. Do takéhoto typu infraštruktúry spadajú drevené prístrešky, prípadne mobilné prístrešky, ohrady, prístrešky na uskladnenie krmiva, sena a ostatného potrebného vybavenia, ako aj elektrické ohradníky.

Využívanie hospodárskych zvierat výlučne na ochranu biotopov a druhov, ako aj takto postavenej infraštruktúry, nesmie mať komerčný charakter a prípadné vedľajšie produkty, ktoré pri využívaní týchto zvierat na účel manažmentu chránených území vzniknú, budú využívané na propagáciu chráneného územia (napr. v návštevníckych centrách) a vhodného typu obhospodarovania a nebudú ďalej predávané. Vzniknuté vedľajšie produkty môžu byť využité pre interné účely správ chránených území.

Pozorovacia veža na účely sledovania druhov

Jedno alebo viacposchodová drevená, resp. dreveno-kamenná stavba vyčnievajúca nad okolitý terén, ktorá svojim vzhľadom a charakterom vhodne zapadne do chráneného územia. V ojedinelých a dobre odôvodnených prípadoch môže ísť aj o výstavbu kovovej veže.

Z veže musí byť zabezpečený dostatočný výhľad na okolitú krajinu chráneného územia, aj za účelom monitoringu chránených druhov živočíchov, teda v ideálnom prípade s výškou nad vegetačným porastom. Súčasťou veže (na prízemí), alebo v jej bezprostrednom okolí môže byť altánok, posedenie (ktoré nesmú mať komerčný charakter), informačný panel a/alebo informačná tabuľa.

Infraštruktúra v jaskyniach

V prípade ochrany nesprístupnených jaskýň ide o uzatváranie vchodov do predmetných jaskýň, vrátane čistenia od odpadov a nežiadúcich materiálov pri ich uzatváraní.

Uvítací bod

Uvítací bod je súbor objektov drobnej architektúry a zariadení na vstupných bodoch do národného parku, napríklad pri parkoviskách v dolinách. Môže pozostávať z altánku, lavičiek, informačných tabúl a ekologických toaliet.